

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn of דף כ"ד of שבועות. Some of the topics we will learn about include:

שבועה שלא אוכל
ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה
If one swore not to eat, and then ate food that is not fit for consumption.

שבועה שלא אוכל
ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים
If one swore not to eat, and then ate forbidden foods.
This may depend on whether
חשובי אחשיבה
One shows that he considers it food.

אין איסור חל על איסור
A prohibition is not effective regarding a previously prohibited item.

A

שבועה שלא אוכל
ואכל אוכלין
שאינן ראויין לאכילה

שבועה שלא אוכל
ואכל נבילות וטריפות
שקצים ורמשים

אין איסור חל על איסור

B The Gemara discusses two possible exceptions:

1.
כולל דברים המותרין
עם דברים האסורין
If one explicitly included both permitted and forbidden foods in the oath. Since the oath is effective regarding the permitted food, it is effective regarding the forbidden food as well.

For example,
האוכל נבילה ביוה"כ
Whether one violates the prohibition against eating on יום כיפור if he eats נבילה, since the איסור of יום כיפור was effective regarding permitted foods.

2.
איסור מוסיף
A second prohibition can forbid a previously forbidden item, if it now becomes forbidden in a new way.

For example,
חלב של קדש
It is forbidden to eat certain fats. If the animal was קדש, and then became נותר, it is now forbidden to burn it on the מזבח. Therefore, the prohibition against eating נותר applies as well.

B

כולל דברים המותרין
עם דברים האסורין

האוכל נבילה ביוה"כ

איסור מוסיף

חלב של קדש

1 So, let's review...

The Mishnah on דף כ"ב continues

שבועה שלא אוכל

ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה

ושתה משקין שאינן ראויין לשתיה

פטור

If he swore not to eat, and then ate or drank food that is not fit for consumption, he is exempt.

On the other hand,

שבועה שלא אוכל

ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים

חייב

ורבי שמעון פוטר

If he swore not to eat, and then ate forbidden foods, he is liable.

But רבי שמעון holds he is exempt.

1

The Mishnah continues. . .

משנה

שבועה שלא אוכל
ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה
ושתה משקין שאינן ראויין לשתיה

פטור

If he swore not to eat, and then ate or drank food that is not fit for consumption, he is exempt.

שבועה שלא אוכל
ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים

חייב

ורבי שמעון פוטר

If he swore not to eat, and then ate forbidden foods, he is liable.

But רבי שמעון holds he is exempt.

2 The Gemara asks according to the תנא קמא;
 מאי שנא רישא דפטור
 ומאי שנא סיפא דחייב
 Why is one exempt for eating foods that are not fit for consumption, and liable for eating forbidden foods, which may not be eaten?
 And as Rashi explains;
 קס"ד נבילה וטריפה נמי
 אוכלין שאינן ראויין הן
 The Gemara now understands that forbidden foods are also considered not fit for consumption.

Therefore, the Gemara at first differentiates as follows:

רישא בסתם
 וסיפא במפרש
 The first case
 שבועה שלא אוכל
 ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה
 פטור

Refers to where he did not specify;
 Therefore, he is פטור, because he only intended to forbid foods fit for consumption, but not foods unfit for consumption.

However, the second case
 שבועה שלא אוכל
 ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים
 חייב

Refers to where he did specify, and specifically referred to forbidden foods;
 Therefore, he is חייב, because he intended to forbid foods unfit for consumption.

The Gemara later makes another distinction to answer the question

מאי שנא רישא דפטור
 ומאי שנא סיפא דחייב

And as Rashi there explains;

כולה בסתם
 Both cases refer to where he did not specify;
 However, the difference is;
 The first case

שבועה שלא אוכל
 ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה
 פטור
 עפר; שאין ראוי לאכילה

He ate dirt, which is physically not edible.
 Therefore, he is פטור, because he only intended to forbid foods that are edible, but not foods that are not edible.

However, the second case
 שבועה שלא אוכל
 ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים
 חייב

Refers to מאכלות אסורות, forbidden foods;
 ראויין לאכילה הן
 ואריה הוא דרביע עליהו
 These foods are physically edible, but merely forbidden.
 Therefore, he is חייב, because he intended to forbid all edible foods.

2 **מאי שנא רישא דפטור** **ומאי שנא סיפא דחייב**

Why is one exempt for eating foods that are not fit for consumption, and liable for eating forbidden foods?

And as Rashi explains;

קס"ד נבילה וטריפה נמי
 אוכלין שאינן ראויין הן

The Gemara now understands that forbidden foods are also considered not fit for consumption.

רישא בסתם - וסיפא במפרש

שבועה שלא אוכל
 ואכל נבילות וטריפות
 שקצים ורמשים
 חייב

Refers to where he did specify, and specifically referred to forbidden foods;

Therefore, he is חייב, because he intended to forbid foods unfit for consumption.

שבועה שלא אוכל
 ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה
 פטור

Refers to where he did not specify;

Therefore, he is פטור, because he only intended to forbid foods fit for consumption, but not foods unfit for consumption.

Another distinction

כולה בסתם

Both cases refer to where he did not specify; However, the difference is;

שבועה שלא אוכל
 ואכל נבילות וטריפות
 שקצים ורמשים
 חייב

Refers to מאכלות אסורות, forbidden foods;

These foods are physically edible, but merely forbidden. Therefore, he is חייב because he intended to forbid all edible foods.

שבועה שלא אוכל
 ואכל אוכלין שאינן ראויין לאכילה
 פטור

עפר שאין ראוי לאכילה

He ate dirt, which is physically not edible. Therefore, he is פטור, because he only intended to forbid foods that are edible, but not foods that are not edible.

3 However, the Gemara asks, how can his שבועה take effect on the forbidden foods?

מושבע מהר סיני הוא

We all swore at Har Sinai to refrain from eating these forbidden foods, and

אין איסור חל על איסור

A שבועה cannot take effect on something already forbidden by a previous שבועה?

The Gemara cites two explanations in the Machlokes of the second case of our Mishnah:

1.

רב ושמואל ורבי יוחנן דאמרי

בכולל דברים המותרין

עם דברים האסורין

The תנא קמא holds that

שבועה שלא אוכל

ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים

חייב

Because he explicitly included in the שבועה both permitted and forbidden foods; Therefore, since it is effective regarding the permitted foods, it is effective regarding the forbidden foods as well.

Likewise, the תנא קמא holds regarding

האוכל נבילה ביוה"כ

חייב

Because, ®

דיום הכפורים איסור כולל הוא

מגו דאיתסר האי גברא בשחוטא משום יוה"כ

איתסר נמי בנבילה משום יוה"כ

3

?

However, the Gemara asks, How can his שבועה take effect on the forbidden foods?

מושבע מהר סיני הוא

We all swore at Har Sinai

to refrain from eating these forbidden foods, and

אין איסור חל על איסור

A שבועה cannot take effect on something already forbidden by a previous שבועה?

1

רב ושמואל ורבי יוחנן דאמרי

בכולל דברים המותרין

עם דברים האסורין

The תנא קמא holds that

שבועה שלא אוכל

ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים

חייב

Because he explicitly included in the שבועה both permitted and forbidden foods;

Therefore,

since it is effective regarding the permitted foods, it is effective regarding the forbidden foods as well.

Likewise, the תנא קמא holds regarding

האוכל נבילה ביוה"כ

חייב

Because

דיום הכפורים איסור כולל הוא

מגו דאיתסר האי גברא בשחוטא משום יוה"כ

איתסר נמי בנבילה משום יוה"כ

4 However,
 רבי שמעון פוטר
 Because
 רבי שמעון לטעמיה
 דלית ליה איסור כולל
 He holds regarding
 אין איסור חל על איסור
 That a second prohibition cannot take effect on a previous
 איסור, even if it includes other items, as he ruled regarding
 האוכל נבילה ביוה"כ
 פטור
 One does not violate the prohibition against eating on יום
 כיפור if he eats נבילה, even though the איסור אכילה of
 יום כיפור was effective regarding permitted foods.

The Gemara explains further, that ריש לקיש rejected this
 explanation of רבי יוחנן, because ריש לקיש is of the opinion,
 that the תנא קמא holds
 כי אמרינן איסור כולל
 באיסור הבא מאלין
 באיסור הבא על ידי עצמו
 לא אמרינן
 This principle of איסור כולל is only true regarding Torah
 prohibitions, which happen on their own, such as
 האוכל נבילה ביום הכיפורים
 However, one is not liable for multiple oaths, even if the
 second oath includes other, previously permitted items,
 since he created this איסור.

4
 However,
רבי שמעון פוטר
 Because
רבי שמעון לטעמיה
דלית ליה איסור כולל
 He holds regarding
אין איסור חל על איסור
 That a second prohibition cannot take effect on a
 איסור, even if it includes other items,
 as he ruled regarding
האוכל נבילה ביוה"כ
פטור
 One does not violate eating on יום כיפור if he eats נבילה,
 even though the איסור אכילה of יום
 כיפור was effective regarding permitted foods.

 רבי יוחנן rejected this explanation of ריש לקיש,
 because ריש לקיש is of the opinion,
 that the תנא קמא holds

כי אמרינן איסור כולל
באיסור הבא מאלין
באיסור הבא על ידי עצמו
לא אמרינן

This principle of איסור כולל
 is only true regarding
 Torah prohibitions,
 which happen on their
 own, such as
 האוכל נבילה ביום
 הכיפורים

However, one is not liable
 for multiple oaths,
 even if the second oath
 includes other,
 previously permitted
 items, since he created
 this איסור.

5 Therefore, ריש לקיש explains the Mishnah:

2.

במפרש חצי שיעור ואליבא דרבנן
בסתם אליבא דרבי עקיבא

דאמר אדם אוסר עצמו בכל שהוא

The תנא קמא holds that

שבועה שלא אוכל

ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים

חייב

Because the oath is effective to prohibit even a minute amount of the food, which is NOT prohibited by the Torah. However, it depends on the Machlokes in the first Mishnah of this Perek:

According to the רבנן, this is done by explicitly forbidding a חצי שיעור;

According to רבי עקיבא, one is always liable for violating his oath by eating any amount.

However,

רבי שמעון פוטר

Because, as he rules in the following ברייתא regarding all איסורים;

רבי שמעון אומר

כל שהוא למכות

ולא אמרו כזית אלא לקרבן

One IS liable for any amount for ALL prohibitions;

And so, he IS הוא סיני מהר סיני even for a minute amount, and

אין איסור חל על איסור

The Gemara explains further, that רבי יוחנן rejected this explanation of ריש לקיש, because

דמוקים לה למתניתין כדברי הכל

רבי יוחנן wanted to explain our Mishnah in accordance with both the רבנן and רבי עקיבא of the previous Mishnah.

=====

5

2

ריש לקיש

במפרש חצי שיעור ואליבא דרבנן
בסתם אליבא דרבי עקיבא
דאמר אדם אוסר עצמו בכל שהוא

The תנא קמא holds

שבועה שלא אוכל

ואכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים

חייב

Because the oath is effective to prohibit even a minute amount of the food, which is NOT prohibited by the Torah.

However, it depends on the Machlokes in the first Mishnah of this Perek:

רבי עקיבא

one is always liable for violating his oath by eating any amount.

רבנן

this is done by explicitly forbidding a חצי שיעור;

However,

רבי שמעון פוטר

Because, as he rules in the following ברייתא regarding all איסורים;

רבי שמעון אומר

כל שהוא למכות
ולא אמרו כזית אלא לקרבן

One is liable for any amount for ALL prohibitions; And so, he הוא סיני מהר סיני even for a minute amount, and

אין איסור חל על איסור

The Gemara explains,

ריש לקיש rejected this explanation of רבי יוחנן, because

דמוקים לה למתניתין כדברי הכל

רבי יוחנן wanted to explain our Mishnah in accordance with both the רבנן and רבי עקיבא.

6 The Gemara proceeds and explains the מחלוקת regarding איסור כולל; Whether an oath can take effect on forbidden items when included with permitted items: Everyone agrees that איסור חל על איסור באיסור מוסיף. A second prohibition can forbid a previously forbidden item, if this very item now becomes forbidden in a new way, such as חלב של קדש ונעשה נותר. An individual is forbidden to eat certain fats. If the animal was a קרבן, some of these fats are burned on the מזבח. However, if it then became נותר, it is now forbidden to burn it on the מזבח.

Therefore, since the איסור נותר takes effect on this חלב regarding the מזבח, the איסור נותר also takes effect on this חלב regarding the person.

6

איסור כולל

Everyone agrees that

איסור חל על איסור באיסור מוסיף

A second prohibition can forbid a previously forbidden item, if this very item now becomes forbidden in a new way, such as...

חלב של קדש ונעשה נותר

An individual is forbidden to eat certain fats. If the animal was a קרבן, some of these fats are burned on the מזבח. However, if it then became נותר, it is now forbidden to burn it on the מזבח.

Therefore, since the איסור נותר takes effect on this חלב regarding the מזבח, the איסור נותר also takes effect on this חלב regarding the person.

7 However, regarding איסור כולל, the Machlokes is as follows:
 תנא קמא
 אית ליה איסור כולל
 מידי דהוה איסור מוסיף
 The תנא קמא holds that איסור כולל is like איסור מוסיף in that איסור חל על איסור
 Because, since the second איסור took effect on additional items, it takes effect on the first item as well.
 However, רבי שמעון disagrees and
 לית ליה איסור כולל
 Because
 כי אמר איסור מוסיף
 בחדא חתיכה
 בשתי חתיכות לא אמרינן
 We only say
 איסור חל על איסור
 In a case of איסור מוסיף;
 Because there's an additional איסור on the same item;
 But we do not say
 איסור חל על איסור
 In a case of
 איסור כולל
 Because the additional איסור is not on the same item, but on other items;

The Gemara adds
 למאן דאית ליה איסור כולל
 According to the opinion that one is liable for a איסור כולל,
 אמר שבועה שלא אוכל תאנים
 וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים וענבים
 מיגו דחייל אתאנים
 חייל נמי אתאנים
 If one made an oath prohibiting figs and then made another oath prohibiting figs AND grapes, since it takes effect regarding grapes, it takes effect regarding figs, as well, because
 אמרינן
 איסור הבא מאליו
 ואיסור הבא מעצמו
 We apply this principle to both a prohibition which happens on its own, such as יוה"כ, AND to a prohibition created by the person, such as another שבועה.

7 However, regarding איסור כולל, the Machlokes is as follows:
 תנא קמא
אית ליה איסור כולל מידי דהוה איסור מוסיף
 The תנא קמא holds that איסור כולל is like איסור מוסיף in that
איסור חל על איסור
 Because, since the second איסור took effect on additional items, it takes effect on the first item as well,

רבי שמעון
לית ליה איסור כולל
 Because
כי אמר איסור מוסיף בחדא חתיכה בשתי חתיכות לא אמרינן
 We only say איסור חל על איסור in a case of איסור מוסיף. Because there is an additional איסור on the same item;
 But we do not say איסור חל על איסור in a case of איסור כולל. Because the additional איסור is not on the same item, but on other items;

למאן דאית ליה איסור כולל
 אמר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים וענבים
מיגו דחייל אתאנים חייל נמי אתאנים

If one made an oath prohibiting figs and then made another oath prohibiting figs AND grapes, since it takes effect regarding grapes, it takes effect regarding figs, as well, because
 אמרינן
איסור הבא מאליו ואיסור הבא מעצמו

We apply this principle to both a prohibition which happens on its own, such as יוה"כ, and to a prohibition created by the person, such as another שבועה.

8 The Gemara challenges this from the following ברייתא:

יש אוכל אכילה אחת
וחייב עליה ארבע חטאות ואשם אחד
ואלו הן

One can be liable for a single act of eating:

טמא שאכל חלב
והוא נותר מן המוקדשין
ביום הכפורים

A person who is טמא eats fats that are of הקדש on
כיפור.

As Rashi explains;

חייב

1. משום חלב.
 2. ומשום נותר.
 3. ומשום יוה"כ.
 4. ומשום טמא שאכל את הקדש.
- הרי ארבע חטאות
ואשם אחד
משום מעילה

And Rashi continues to explain:

והנהו כולהו איסור חל על איסור ניהו
או ע"י כולל או ע"י מוסיף

All the above-mentioned איסורים can only take effect if we
utilize

איסור כולל

And

איסור מוסיף

1.

When the animal is born, the איסור חלב takes effect.

2.

When he is מוקדש the animal, the איסור הקדש takes effect
through איסור כולל, because since the איסור הקדש takes
effect on the rest of the animal, it takes effect on the חלב.

3.

When it then becomes נותר, the איסור נותר takes effect
through איסור מוסיף, because since the איסור נותר takes
effect regarding the מזבח, it takes effect regarding the
person.

4.

When the person becomes טמא, the איסור טמא takes effect
through איסור כולל, because since the איסור טמא takes effect
regarding other קדשים, it takes effect on the חלב.

Now, the Gemara asks that if we hold איסור כולל even for

איסור הבא מעצמו,
משכחת לה חמש

כגון שאמר

שבועה שלא אוכל תמרים וחלב

מיגו דחייל אתמרים

חיילא נמי אחלב

He would be liable to a fifth קרבן חטאת for a שבועה, if he
made an oath including both dates and the חלב, and since
the oath takes effect regarding the dates, it takes effect
regarding the חלב?

8

ברייתא

יש אוכל אכילה אחת
וחייב עליה ארבע חטאות ואשם אחד

ואלו הן

טמא שאכל חלב
והוא נותר מן המוקדשין
ביום הכפורים

A person who is טמא eats fats that are of הקדש on
יום כיפור חס.

As Rashi explains;

חייב

1. משום חלב.

2. ומשום נותר.

3. ומשום יוה"כ.

4. ומשום טמא שאכל את הקדש.

הרי ארבע חטאות – ואשם אחד – משום מעילה

And Rashi continues to explain:

והנהו כולהו איסור חל על איסור ניהו

או ע"י כולל או ע"י מוסיף

All the above-mentioned איסורים
can only take effect if we utilize

איסור מוסיף and איסור כולל

1.

When the animal is born, the איסור חלב takes effect.

2.

When he is מוקדש the animal, the איסור הקדש takes effect
through איסור כולל, because since the איסור הקדש takes effect
on the rest of the animal, it takes effect on the חלב.

3.

When it then becomes נותר, the איסור נותר takes effect through
איסור מוסיף, since the איסור נותר takes effect regarding the מזבח,
it takes effect regarding the person.

4.

When the person becomes טמא, the איסור טמא takes effect
through איסור כולל, because since the איסור טמא takes effect
regarding other קדשים, it takes effect on the חלב.

9 The Gemara suggests several answers:

1.

כי קתני איסור הבא מאלין
איסור הבא מעצמו לא קתני
That ברייתא is only listing prohibitions that happen
automatically, not oaths.

2.

כי קתני מידי דלית ליה שאלה
שבועה דאית ליה שאלה לא קתני
That ברייתא is only listing prohibitions that cannot be
annulled, not oaths.

3.

כי קתני קרבן קבוע
קרבן עולה ויורד לא קתני
The Braisa refers only to ordinary, set קרבנות חטאת, but not
to קרבן עולה ויורד which is brought for an oath, which varies
according to one's means.

9

איסור הבא מעצמו *even for* איסור כולל

משכחת לה חמש

?

כגון לאמר

**שבועה שלא אוכל תמרים וחלב
מיגו דחייל אתמרים
חיילא נמי אחלב**

*He would be liable to a fifth קרבן חטאת for a שבועה,
if he made an oath including both dates and the חלב,
and since the oath takes effect regarding the dates,
it takes effect regarding the חלב?*

1

**כי קתני
איסור הבא מאלין
איסור הבא מעצמו לא קתני**

*That ברייתא is only listing prohibitions
that happen automatically, not oaths.*

2

**כי קתני
מידי דלית ליה שאלה
שבועה דאית ליה שאלה לא קתני**

*That ברייתא is only listing prohibitions
that cannot be annulled, not oaths.*

3

**כי קתני
קרבן קבוע
קרבן עולה ויורד לא קתני**

*The Braisa refers only to ordinary, set קרבנות חטאת,
but not to קרבן עולה ויורד which is brought for an oath,
which varies according to one's means.*

10 4.
 כי קתני מידי דחיילא כשיעור
 שבועה דחיילא אפחות מכשיעור לא קתני
 We only list those prohibitions that require a minimum
 measurement, as opposed to the קרבן for an oath, which is
 brought for any amount.

5.
 כי קתני זדונו כרת
 זדונו לאו לא קתני
 We only listed the קרבן חטאת for prohibitions that cause
 כרת if done intentionally, but not to שבועה which causes
 מלקות.

6.
 כי קתני
 דחייל אמידי דאית בה מששא
 שבועה דחיילא אמידי דלית ביה מששא
 כגון שאישן ושלא אישן
 לא קתני
 We only list prohibitions against tangible actions, as
 opposed to oaths, which can prohibit intangibles as well,
 such as sleeping.

10 4
**כי קתני
 מידי דחיילא כשיעור
 שבועה דחיילא אפחות מכשיעור
 לא קתני**

*We only list those prohibitions that require
 a minimum measurement,
 as opposed to the קרבן for an oath,
 which is brought for any amount.*

5
**כי קתני זדונו כרת
 זדונו לאו לא קתני**
*We only listed the קרבן חטאת for prohibitions
 that cause כרת if done intentionally,
 but not to שבועה which causes מלקות.*

6
**כי קתני
 דחייל אמידי דאית בה מששא
 שבועה דחיילא אמידי דלית ביה מששא
 כגון שאישן ושלא אישן
 לא קתני**

*We only list prohibitions against tangible actions,
 as opposed to oaths, which can prohibit intangibles as well,
 such as sleeping.*